

Administrarea Administrativă
 Braşov, piaţa mare nr. 22
 Braşov, piaţa mare nr. 22
 Inserate mai primesc în Viena
 Rudolf Mosbacher & Verlag
 (Öhe Haus), "Gros", "Schickel, Alois
 Herold; M. Dukes, A. Oppelt, J. Don-
 nerberg; în Bucureşti: A. V. Gold-
 berger An'ou Masses Eckstein Bernat;
 în Frankfurt: G. L. Domb; în Ham-
 burg: A. Steiner.
 Preţul inserţiunilor: o soră
 garzonă pe o colônă 6 cr.
 și 50 cr. sâmbra pentru a pu-
 blicare. Publicări mai dese
 după tarif și învoială.
 Reclame pe pagina III a o
 soră 10 cr. v. a. sau 50 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU LIV.

"Gazeta" este în vânzare și
 abonamente pentru Anul-Unită.
 Pe un an 12 fl., pe șase luni
 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 franci, pe trei luni
 10 franci.
 Se prenumără la toate oficiile
 postale din țară și din afară
 și la dd. colectorilor.
 Abonamentul pentru Braşov:
 la administrație, piaţa mare
 Nr. 22, etajul I: pe un an
 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
 luni 2 fl. 50 cr. Cu dăruirea în
 casă: Pe un an 12 fl., pe
 șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 Un număr 5 cr. v. a. sau
 15 bani.
 Atât abonamentele cât și
 inserţiunile sunt a se plăti
 înainte.

Nr. 106.

Braşov, Sâmbătă 11 (23) Mai.

1891

Braşov, 10 Mai v.

Astăzi, 10 Mai st. v. 1891,
 se împlinesc douăzeci și cinci de
 ani, de când alesul domn al
 Românilor Carol I de Hohen-
 zollern și-a făcut intrarea solemnă
 în capitala Bucureștilor, în sun-
 tul clopotelor dela toate biseri-
 cele și salutată de însuflețite strî-
 gări de „ura“ din partea mulțimei
 imense a populației.

Astăzi se împlinesc douăzeci
 și cinci de ani de când încunju-
 rată de Metropolitul Primat al
 României, de membrii înaltei lo-
 cotențe domnesce, de ministrii
 și de membrii consiliului de stat,
 urcându-se pe estrada tronului în
 fața camerei române întrunite, cu
 mâna pe sta Evangeliă și sta
 Cruce, a jurat „de a fi credincios
 legilor țării, de a păzi religiunea
 României, precum și integritatea
 teritoriului ei și de a domni ca
 domn constituțional.“

Di mare și hotărâtore pentru
 sorăta României a fost ziua de
 10 Mai 1866, în care s'a pus
 coróna lui Stefanu cel Mare și
 a lui Mihaiu Vitêzulu pe capulu
 lui Carol I, a unui principe ere-
 ditaru din familia suverană a Ho-
 henzollerilor.

„Ideia de a avé unu principe
 ereditaru dintr'o familiă suverană
 a Europei — dicea Locotenința
 Domnescă în mesagiulu ei datu
 la deschiderea camerei. — „este
 o idee de iubire și de înfrățire
 între Români, este o idee de sta-
 bilitate, de întărire națională, este
 o pavéză în contra aspirării și
 ambițiunilor hrânite de speranțe
 nesocotite, este garanția cea mai
 asigurătoare în contra vicisitudi-
 nilor ce amú încercatú până aci.“

La apelulu aceleiași Locote-
 nențe, ca reprezentanța națională
 să întărească alegerea principelui
 de Hohenzollern, ce s'a făcutu

prin plebiscitú, pronunțându-se
 685,965 voturi pentru și numai 224
 contra, răspunse camera declarându
 „pentru ultima óră înaintea óme-
 nilorú, că voința nestramutată a
 Principatelor-Unitede este de a rē-
 mâné pururea aceea ce suntú, o
 Româniá una și nedespărțită sub o
 domniá ereditară a unui principe
 streinú luatú dintr'una din fami-
 liile suverane ale Occidentulu și
 că principele ereditarú alú Ro-
 mâniei una și nedespărțite, este
 principele Carolu de Hohenzollern-
 Sigmaringen, pe care și adunarea
 la rândulu eilú proclamă sub nu-
 mele de Carolu I.“

Era o chemare mare și grea
 ce o luă asuprași alesulu națiunei,
 Carolu I și elú recunoscú în rēspun-
 sulú, ce l'a datú în 10 Mai
 1866 reprezentanților întruniți,
 că primirea plebiscitului i impune
 mari datorii, dér speră că li va
 fi datú a le implini. „Cetățenú
 astăzi, mâne de va fi nevoiá, sol-
 datú, eu voiu împărțăși cu D-Vóstrá
 sorăta cea bună ca și pe cea rea“,
 țise atunci Carolu I între acla-
 mațiunile nesfîrșite ale adunării.

De altá parte președintele ad-
 unării îi adresă principelui me-
 morabilele cuvinte: „Națiunea, a
 căreia reprezentanți Vē incunjură
 aici, jură de a nu cruța nici si-
 lințe nici sacrificii, pentru de a
 consolida tronulu și dinastia M.
 Tale și a lucra împreună cu M.
 Ta la nobila misiune ce Vē este
 dată de a stabili pentru veciá mă-
 rirea și prosperitatea României.“

Douăzeci și cinci de ani au
 trecutú de atunci, unú intervalú
 destulú de însemnatú, în care at-
 tătú Domnitorulu câtú și națiunea
 au avutú destulú privilegiu de a do-
 vedi prin fapte votulu solemnú
 depusú în ziua de 10 Mai 1866
 pentru mărirea și prosperitatea Ro-
 mâniei.

Sé vedemú cum s'au ținutú de
 cuvântú.

Înainte cu douăzeci și cinci
 de ani, România era încă unú
 statú vasalú, trebuia sé tremure
 la totú pasulú ce-lú făcea fără
 consimțemintulu Porții, chiar la
 1866 după venirea principelui Ca-
 rolú în țeră, era temere de o in-
 vasiune turcescă.

Astăzi România nu numai că
 nu e statú vasalú, dér este pe de-
 plinú independentă, este unú re-
 gatú, deși micú, dér puternicú, care
 se bucură nu numai de recunos-
 cerea, ci și de simpatiile Europei.

Și cui este ase mulțami această
 neatêrnare și această întărire a sta-
 tului românú, decât au națiunei și
 domnitorului, cari au lucratú și
 au luptatú împreună pentru mări-
 rea și fericirea țerii?

„De numele lui Carolu I —
 dicea mai deunăci una din foile
 mari vieneze — „și de domnia
 lui se légă îndeplinirea actelorú
 mari naționale, sévirșite dela rē-
 boiul pentru independență încóce.“

Așa este. Dér nu s'ar fi pututú
 îndeplini aceste acte mari și n'ar
 fi pututú eși victoriósă România
 din luptele sângeróse de pe câm-
 piile Bulgariei, decât cu devota-
 mentulu domnitorului către țeră,
 n'ar fi emulatú devotamentulu
 fiilorú ei, sigilatú prin sângele
 vèrsatú pentru independență.

Și éráși se vorú întruni astăzi
 după douăzeci și cinci de ani
 domnitorulu și reprezentanții na-
 ționei în capitală în sunetulú clo-
 potelorú, în bubuitulú tunurilorú
 și în mijloculu strigătelorú de
 „ura!“ ale populației.

Fiă ca această di de solemnă
 serbare, în care națiunea se gru-
 peză în giurulú tronului, sé înau-
 gureze unú nou periodú de glorióse
 fapte pentru consolidarea națio-

nală, pentru strălucirea dinastiei
 române și pentru vecinica mă-
 rire și prosperitate a némului ro-
 mânescú!

Înmormântarea lui I. C. Brătianu.

Despre înmormântarea lui I. C. Brătianu „Românul“ primesce următoarele amănunte:

Ér'i s'au împlinitú douăzeci și cincú
 de ani de când M. S. Regele, atunci
 principe, însoțitú de I. C. Brătianu, oclă
 pentru prima óră pe pământulu Ro-
 mâniei. Ér'i s'au depusú în mormen-
 tacele, care a fostú fruntași între pleiada
 alésă, care făcu mărirea țerii: a fostú
 înmormenatú tocmai după o lună dela
 a șésea aniversare a morții lui C. A.
 Rosetti. A asistatú la această înmormen-
 tace cetățenii din toate unghiurile țerii,
 în numărú de peste 10.000. N'a fostú
 unú județú, care sé nu fi fostú repre-
 sentatú. Noi cei din Bucuresci, amú ple-
 catú cu trenulú ordinarú de diminețá,
 cu care plecau membrii clubului liberalú
 din capitală, însărcinatú să mergá la
 Florica. O aglomerațiá ne mai vèșcutá.
 Toți căntau sé plece cu primulú trenú.
 Drumulú până la Florica este dintre cele
 mai plăcute, mai alésú că nu suntú stații
 unde sé stámú multú. Dela Leordeni ín-
 colo intrámú în regiunile délurilorú, acop-
 erite cu vii și cu case, cari înfățisează o
 plăcutá priveliște.

Apropiindu-ne de Golești, toți se
 imbulzescú la feréstrá. Strigáde de Flo-
 rica, Florica, se audú; se vede casa albă
 pe dealulú cu via familiei Brătianu, unde
 decedatulú patriotú petrecea de sigurú
 cele mai plăcute zile ale vieței sale.
 Ajunși la gara Florica, cei sosiți for-
 meză unú numerosú convoiu, veniserá
 1500 persoane numai cu acelú trenú și
 se îndrepteză astfel spre viá. Positiá
 viei și a casei este încântátore. Mortulú
 este espusú sub unú baldachinú, făcutú
 din ramure de stejari și împodobitú cu
 numérose coróne. Cele mai multe coróne
 însă suntú agățate de pârții terasei

FOILETONULŪ „GAZ. TRANS.“

René.

Novelă de Chateaubriand.
 (Fine.)

Nu soiu ce-mi mai pregătesce cerulú
 și că óre a voitú sé-mi arate, oá fur-
 tunile mé însoțescú peste totú în căile
 mele. Porunca pentru plecarea flotei se
 dăduse și chiar câteva corábii erau cu
 pânzele gata de plecare, oá cu apunerea
 sórelui sé pornescú pe mare; preferii sé
 petrecú ultima nópte pe uscatú și sé
 scriu o epistolă de adio Amaliei. Pe
 când mé ocupam în decursulú noptii cu
 acésta, și udam hártia cu lacrimle mele,
 pètrunse urletulú vèntului până la urechile
 mele. Ascultaiú, și cu totú sgomotulú
 furtunei deosebiu lámuritú bubuitulú tu-
 nurilorú de alarmă și sunetulú clopotului
 mănăstirii. Alergaiu la țermú, care era
 tăcutú și isolatú și unde se audia sgo-
 motulú valurilorú. Mé aședaiu pe o
 stâncă. Într'o parte se întindeau valurile
 lucitóre, pe altá parte se perdeau în nori
 conturele posomorite ale mănăstirii. O
 mică lumină apărú la feréstrá cu zá-
 brele. Tu erai, o Amalia mea, care te
 rugai la Dumneșeulú furtunelorú inge-
 nunchiatá înaintea crucifixului, ca sé scu-

tescú pe nefericitulú tēu frate? Pe mare
 urla furtuna, în chilia ta locuia liniștea
 pacinică, colo záceau ómenii pe stânci,
 aici era unú asilú, a căruia liniște era
 pentru veciá asigurată, înfinitulú dincolo
 de zidurile mănăstirii, farulú nemisecatú,
 sórtea nesigură a navigatorilorú și ves-
 tala, care într'o singură di aflá viitorulú
 ei întregú, și apoi pe partea cealaltá unú
 sufletú ca alú tēu, o Amalio, agitatú ca
 oceanulú; unú naufragiu, mai înfricoșatú
 decâtú acela alú marinarului: acestú
 tablou é încă adêncú săpatú în memoria
 mea. O sóre alú scestei noué patrii, tu
 martorú alú lacrimilorú mele, o ecurú ale
 țermurilorú americane, care repetai tãn-
 guirile lui René, ce diminețá fú aceea,
 care urmá după nóptea acésta înfrico-
 șatá! De pe bordulú corabiei vedeamú
 pentru totdeuna dispărêndú dinaintea
 privirilorú mele patria mea! Multú
 timpú-priviuu cea din urmá clătinare a
 pomilorú de pe țermulú patriei mele și
 acoperishulú mănăstirii, ce se perdeá în
 albastrulú cerului — — —

Când René își terminase narațiunea
 sa, scóse o hártiá din buzunarulú séu și
 o dădu părintelui Souél, apoi se aruncá
 în brațele lui Chakta și-si reținú suspi-
 nele sale, pentru ca sé dea timpú misio-

narului, se cetescá epistola. Era dela
 superióra mănăstirii și conținea o des-
 criere a momentelorú celorú din urmá
 a surorii de caritate Amalia, care muri
 ca jertfá a zelului și a iubirei sale de ó-
 menii, îngrijindú de surorile ei, cari erau
 cuprinse de o bolă epidemică.

Intréga mănăstire era nemângăiatá
 și o privea pe Amalia ca pe o sfântá.
 Superióra adăugá, că ea în timpú de
 30 de ani, de când stá în fruntea mănă-
 stirii, n'a vècutú vre-o călugăriță cu
 o inimă atátú de blândă și totdeodată
 atátú de constantă; și nici una nu a
 părăsitú cu atáta satisfaciune amărăciu-
 nile lunei.

Chakta strinse pe René în brațe și
 plânse.

„Fiulú meu“, țise elú, „ași dori ca
 tatálú Aubry sé fiá aici: elú sorbia din
 fundulú inimei sale o pace atátú de bine-
 făcătóre, care ce e dreptú hinisceá fur-
 tunile, dér totdeodată aráta, că nu e
 străinú de acestea; seména cu luna ín-
 tr'o nópte furtunosă; norii, ce alergau
 nu o puteau reținé în cursulú ei; curatá
 și neschimbatá aluneca ea liniștitá peste
 ei. Dér pe mine mé mișcă și mé rá-
 pescú toté!“

Până aici părintele Souél, fără sé

dică unú cuvântú, ascultase cu fața se-
 veră narațiunea lui René. Într'adevèrú
 avea o inimă simțitóre, dér în esterio-
 rulú séu aráta unú caracterú severú și
 neclătítú. Purtarea prea delicată a lui
 Chakta îlú înduplecă, sé rupá tãcerea și
 țise către fratele Amaliei:

În narațiunea ta nu e nimicú, chiar
 nimicú ce sé stèrnescá compătımirea, ce
 țí-o aratá ție aici. Vèdú unú ténèrú,
 care predomnitú cu totulú de náluciri,
 și care s'a retrasú din vieța socială, oá
 sé dea la visări nemernice. Nu e cineva
 mai pe susú de alți ómenii, pentru că
 privește ca unú pesimistú lumea! Cine-
 va uresce lumea și pe ómeni, numai
 fiind-oá nu e capabilú, se privească totul
 cu claritate și sé înțelégá tóte ce i vinú
 înainte. Privesce mai departe în jurul tēu
 și îndatá te vei convinge, oá tóte relele,
 asupra cărora te plângi, suntú numai în
 închipuirea ta. Și ce rușine, decâtú nu
 poți sé te gândescú în vieța ta, la unica
 și adevèrata nenorocire, altfelú decâtú
 roșindú. De ar fi câtú de mare cură-
 țenia moravurilorú, câtú de mare virtu-
 tea, câtú de sublimá evlavii și tóte po-
 dóbele unei sfinte, totú nu potú sé faocá
 suportabile nici măcarú ideia la mähni-
 ra ta. Sora ta și-a espiatú peccatulú;

casei. Mortul, îmbalsamat, are înfățișarea unui om, care a murit liniștit, trăsura feței nu sunt mult schimbate. Defilând rându pe rând pe dinaintea mulțimea enormă ce sosese pe cele șapte trenuri. Vor fi fost, care nici nu l-au putut vedea.

M. S. Regele a fost reprezentat în înmormântare prin principele de coronă Ferdinand, care însoțit de frațele său Wilhelm, a sosit la Florica precis la 2 ore, când s'a început serviciul divin. Înainte de a pleca cu corpul la mormânt, sus în delu, unde a fost înmormântată Florica, fiica dintâiu a d-lui Brătianu (născută la 1863, decedată la 1865) ale cărei osăminte s'au scos și s'au pus într'o urnă, s'au ținut discursurile. Au vorbit d-ni Esarcu, Sturdza, Ureche, Aurelian, T. Rosetti, V. Lascăr și Nicolaid, aducând fiecare elogii decedatului.

La mormânt, a cărui pază a făcut-o locot. de dorobanți Spiroiu, foarte amabil și reprezentanții presei, cosciugul a fost adus pe brațe de d-nii Vintilă Brătianu, Danu Brătianu, Dr. Cantacuzino, N. Fleva, Beldiman, Fe-rechidi, Nae Romanescu, I. Nenișescu, Vulturescu, Bursan, Telemacu, E. Costinescu, Dimancea, Moruzzi și alți membri ai clubului liberal. După ce corpul a fost sfințit de episcopi, s'a luat iconița care era în cosciug și lăsându-se în cosciug un drapel și ramurele de palmieri cu inscripția *Lui Beppo**) s'a pus capacul și s'a depus în pământ acela, ce fu Ionu Brătianu.

Principii Ferdinand și Wilhelm, asistați de generalul I. Lahovary, major Perticari, generalii Pilat și Berindei, au stat la mormânt până ce s'a terminat ceremonia funebă.

Jos în vale în acest interval erau înșiruiți, pentru a da onorurile militare 3 batalioane de dorobanți din Câmpu-Lungu, 1 escadron de călărași din Pitesti, 1 baterie de artilerie din Pitești și o muzică militară. Salve nu s'au tras, din cauză, că d-na Pia Brătianu este bolnavă.

CRONICA POLITICĂ.

— 10 (22) Maiu.

În ministeriul unguresc de culte și instrucțiune publică se lucră cu mare

*) La dreapta lui Ionu Brătianu, în cosciug era un drapel tricolor, er la stânga trei ramure de palmieri, legate cu o panglică verde pe care era inscripțiunea *Lui Beppo*, nume pe care familia C. A. Rosetti îl dase lui Ionu Brătianu, și care este, după cum se știe al eroului unei poeme a lui Byron. Palmierul se obișnuiește a se da aceluia, care a fost mare și puternic prin cuvânt și fapte, care a simțit binele și cu riscul vieții sale 'a făcut să triumfe, el este privit ca atribut al victoriei și al martirului.

grabă la planul, după care legea pentru *Kisdedovuri* s'ar pute duce la îndeplinire mai repede și mai sistematic. Într'o conferență ministerială ținută zilele acestea, s'a hotărât cu unanimitate, ca învățătorii *Kisdedovurilor* să nu-și învețe meșteșugul lor în actualele preparandii de fete, ci să se înființeze în scopul acesta preparandii deosebite, anume pentru instruirea învățătorilor pentru *Kisdedovuri*. Astfel de preparandii are de gând să înființeze ministeriul instrucțiunii publice de ocamdată 5. S'au hotărât tot odată și acele zone teritoriale, pe care are să se începă cât se poate mai curând marea activitate *Kisdedovioacă*. Magistratului orașenesc din Budapesta încă-i va adresa ministrul Csaky câtă mai curând o ordinațiune în cauza organizării *Kisdedovurilor*, ce se vor înființa acolo. Zonele acelea teritoriale, care după Csaky "reclamă" mai urgent înființarea *Kisdedovurilor*, încă nu s'au făcut cunoscute publicului neministerial.

Poliția din Praga a interzis ținerea proiectatului congres slavilor studenților. În programa congresului se cuprindea cam următoarele puncte: Regularea internă a Austriei, mai departe anumite chestiuni politice, culturale și sociale, afaceri studențesci și chestiunea organizării studenților slavii în Austria. Ținerea acestui congres a fost interzisă cu privire la prescripțiile disciplinare academice, deoarece senatul academic a oprit ținerea acestui congres în localurile universității și de aceea în alte localuri studenților nu le este permisă a se aduna, decât pentru de a-și petrece. Măsura aceasta a poliției a produs mare iritațiune între studenții cehi.

Departamentul central al parlamentului belgian, în principiu s'a declarat unanim pentru revizuirea constituției belgiene. Departamentul central și-a și suspendat ședințele pentru un timp nedeterminat, pentru ca raportorul să poată pregăti raportul, ce are să-l prezente parlamentului. Școirea aceasta despre revizuirea constituției a produs mare bucurie între muncitori. Comitetul central al muncitorilor a declarat, că acum nu mai are de scop să facă grevă. De asemenea adunarea comitetului partidei muncitorilor și a minerilor a hotărât, ca în întregă țera să se sisteze numai decât grevele. Din unele părți se telegrafiază, că deja fabricile au început să funcționeze regulat, deoarece muncitorii au părăsit greva.

SCRILE ȚILEI.

— 10 (22) Maiu.

Reforma administrațiunii. Desbaterele asupra proiectului de lege pentru introducerea administrațiunii de stat se vor începe în dieta ungurescă pe la finea acestei luni, probabil prin 27. or 28 Maiu. Nu mai începe nici o îndoială, că desbaterile vor fi foarte vehemente. Opoziția se pregătește pentru o rezistență energetică.

Iubileul regelui Carol. Programa reprezentațiunii de gală ce se va da la Teatrul Național Vineri, 10 Maiu este următoarea: 1. *Imnul național* de d-lu maioru Ed. Hübsch. — Esecutat de orchestra Teatrului Național la sosirea Majestaților Lor. 2. *Sentinela română*, versuri de V. Alexandri. — Dize de d-lu C. I. Nottara. — Musica de d-lu G. Stefanescu. 3. *Marin și Suzana*, piesă alegorică de d-lu colonel Merișescu. — Musica de d-lu G. Stefanescu. Persoanele: Marin: D-lu Grigore Manolescu; Suzana: d-na Aristița Romanescu; Copilul. 4. *România printre vecuri*. Tablou istoric, reprezentând: a) pe Imperatul Traian încungiuat de ostașii săi aducând sacrificii Țelilor lângă podul de peste Danare, pentru învingerea Dacilor. b) Mateiu Basarab și Vasile Lupu, propagatorii culturii în țerile române. c) Înălțarea României la Regat. Decorurile de d-lu Romeo Girolamo. Costumele de Ilie Berger. Armele și rechințele de d-lu Emanuel. 5. *Imnul triumfal*, versuri de d-lu colonel Candiano Popescu. — Musica de d-lu G. Stefanescu. Esecutat de corurile școlilor primare din Bucuresci.

In cauza preparandiilor de fete de stat, ministrul unguresc de culte și instrucțiune publică a dat o ordinațiune, în care dize, că multe fete se duc la preparandii numai pentru ca să-și poată câștiga o creștere gratuită pe spelele statului, er nu pentru că doră ar ave în adevăr intențiunea de a se face învățătoare. Pentru a curma acest abuz, ministrul a ordonat direcțiunilor preparandiilor de fete, ca la primirea preparandistelor să încheie cu ele, respective cu părinții ori cu tutorii lor un contract, prin care fetele să se oblige, ca cel puțin 5 ani să funcționeze ca învățătoare, la casă contrar să fi îndatorate a restitui statului spelele avute cu instruirea și întreținerea lor. Tot odată ministrul a ordonat, ca cererile pentru primirea în preparandii statului să nu se mai adreseze în viitor la ministru, ci la inspectorii de școlă însărcinați cu inspecțiunea respectivelor preparandii.

Preoți emigranți. Pe urma țeranilor Slovaci din Ungaria au început să se ducă și preoții lor. În zilele acestea și-au luat rămas bun dela pământul patriei lor vitrege preoții Corneliu Laurisin din Lehoș și Augustin Laurisin din Conthaza, cari ambii au plecat la America. Păstorii urmăză turmei lor!

Bancă nouă în Făgăraș. La cerea corporațiunilor și a mai multor firme din Făgăraș, s'a înduplecat consiliul general al băncii austro-ungare se activeze o sucursală în Făgăraș, care va sta în corespondență cu filiala din Brașov, și cu manipularea afacerilor va fi însărcinată societatea pe acții a casei de păstrare din Făgăraș; termenul pentru deschiderea afacerilor sucursalei din Făgăraș s'a fixat pe ziua de 25 Maiu 1891, din ce și toate localitățile unde se află bănci, pot lua în primire în Făgăraș pentru escomptu resp. incasso, polițe plătibile și efecte de incasso, pe când firmele din Făgăraș vor avea ocaziunea ca prin mijlocirea sucursalei să se pună în legătură cu băncile de escomptu.

Defraudări. Cassarul și locțiitorul de director postal din Gilău, cu numele Stân Simon, a defraudat din casa poștei 1200 fl. El era tot odată și administratorul banilor orașenesci, din cari erăși a defraudat 1000 fl. Viceșpanul Gyarmathy din Clușiu a ordonat prinderea defraudatorului.

Influența în Anglia bătute foarte. Au murit mai mulți bărbați însemnați; 90 de membri ai parlamentului sunt bolnavi de influență. Chiar și renumitul sociolog Herbert Spencer s'a bolnavit de influență.

Omorit de lăcuste. În zilele acestea a fost găsit în Algeria cadavrul unui francesu, pe care l'a mâncat un roi de lăcuste. Imprejurul său au fost găsite mii de lăcuste strivite. Abia a fost recunoscut cadavrul francesului, deoarece barba, perul, cravata și pălăria au fost cu totul mâncate de lăcuste.

Postu vacant. Direcțiunea postală-telegrafică publică concursu pentru ocuparea postului vacant de director postal la Turnul-roșu. Salaru 387 fl., locuință și 10% din venitul brut dela oficiul telegrafic.

Maialuri. „Reuniunea femeilor române din Aradu și provincii" invită la maialul, ce-l va aranja Marți, în 21

dér aceea ce te privește pe tine, meste, sinceru mărturisindu, că amintirea acesta a eșecitat o influență nefastă asupra liniștii tale sufletesci. Ce faci tu singuru aici în păduri, unde 'ți petreci zilele în neactivitate și-ți negliji toate datorințele tale? Imi vei răspunde: Sfinții adeseori s'au retras în fundul pustietăților. De bună seamă, dér cu lacrimile lor au fost acolo, și ei căutau în adevăr să-și înfrane pasiunile lor nebune, pe când tu le nutrești mai tare pe ale tale. Ce deșartă ființă ești tu, care poți crede, că fiă-oare omu se îndestulește pe sine! Singurătatea e pentru acela stricăciôsă, care nu trăese cu Dumneșu; ea mărește puterea fizică, luându-i tot-deodată și posibilitatea, să se cultive. Cine a primit puteri, trebuie să le consacre pentru serviciul deapropelului său; decât le lasă nefolosite și va fi pedepsit mai întâiu prin o miserie secretă și mai curând sau mai târziu Dumneșu i va trimite o înfricoșată pedepsă.

Inspăimântat de ovintele acestea, își retrase René cu umilință capul dela sinul lui Chakta. Orbul Sachem zîmbi și zîmbetul gurei, la care nu se asociă

și zîmbetul ochilor, avea în sine ceva misterios și ceresc.

"Fiule," dize el, "el vorbește prea aspru cătră noi și atât bătrânului cât și tinerului le impută greșele lor. Dér el are dreptu, da, tu trebuie să renunți dela această viață curioasă, care îți mulțimesce numai grijile tale. Numai acolo poți afla fericire, unde o cauți și alții.

Intr'o și se supără riul Mechacebe încă aproape de isvorul său, că este numai un micu păreu. El rugă munții să-i dea apă, riurile de munte să-i dea apă, furtunile să-i dea plouă. Eși din alvia sa și pustii plăcuții săi țermi. Mândrul păreu se bucură mai întâiu de puterea sa, dér îndată ce vedu, ca în drumul său toate se pustiesc, că el curge numai prin pustietăți, și că apa lui e totdeauna plină de nomolu, își deplânge alvia cea mică, pe care i-a săpat'o natura, și cu duioșă își aduce aminte de paserile, florile, pomii și păraiele, ce odinioară au fost tovarășii cursului său liniștit."

Chakta tăcu și se audia vocea flămingului, care ascuns în pipirigul alviei sale, anunța pentru ziua acesta o fortună. Cei trei amici luară drumul

cătră colibele lor. René pășea tăcut între misionarul, care se ruga la Dumneșu și între orbul Sachem, care căuta drumul. Se povestesc, că René după dese insisțări ale amicilor săi s'a întorsu la soția sa, dér fără să afle fericirea lângă ea. Curând după aceea își perdă viața dimpreună cu Chakta și cu părintele Souel în maelul înfricoșat între Francezi și Nacien. Și acum se vede stânca aceea, unde ședea el din când în când la apusul soarelui.

Reflexiuni și cugetări de ale lui Montesquieu.

Comunicate în românește de Ieronim Baritiu.

Mai toate virtuțile sunt un raportu particularu dela un anumit om la altu: d. e. amicitia, amorul de patrie, pietatea sunt raporturi particulare; dér *justiția* e un raportu generalu. Deci toate virtuțile, cari distrug acest raportu, nu sunt virtuți.

Ceea-ce mi-a stricat tot-deuna a fost, că pururea am desprețuit pe cei, cari nu i-am putut stima.

Succesul celor mai multe lucruri

depinde de a ști, câtu timpu trebuie pentru a reuși.

Decă n'am vré, decât să fim fericiți, la acesta am pute ajuunge prea bine; însă vom să fim mai fericiți ca ceialți; și acesta mai totdeauna e dificil, pentru că noi credem pe ceialți mai fericiți, decât cum sunt.

Omenii, cari au multu spirit, devin adesea atot-desprețuitori.

La începutu, lucrarea face reputațiunea lucrătorului, în urmă lucrătorul face reputațiunea lucrării.

Nu se poate crede până unde a ajunsu în secolul acesta decadența admirațiunii.

Opurile, cari nu sunt făcute de geniu, nu probază decât memoria, sau răbdarea autorului.

Omenii, cari au puțin de lucru, sunt foarte vorbăreți. Cu câtu cugetă cineva mai puțin, cu atât vorbește mai mult, astfel femeile vorbesc mai

Maiu (2 Iunie) 1891 în „pădurița orașului“ în favoarea fondului școlii sale de fete inactivată în toamna anului 1890 în Arad. Pentru comitetul Reuniunii femeilor române: *Aurelia Beleşiu*, președintă. *Dr. Georgiu Plopu*, secret. ad hoc. Bilete de intrare se pot câpăta în Arad la cassiera reuniunii D^{na} Barbara Antonescu, (strada Templom Nr. 12) și sera la cassă. Ofertele marinimose le primesc d-na cassieră și se vor uita pe calea publicității. Totă în aceeași zi la 11 ore a. m. își va ține Reuniunea „adunarea generală“ de est-timp în sala Seminarului diecesan. — Sărbătorea școlastică „Maialul“ a școlărilor dela gimn. din *Năsedu* pentru anul școlastic 1890/91 se va arangia la 30 Maiu 1891 st. n. în locul obișnuit „Castru“, eventual în „Sala de gimnastică“ dela gimn. din loc. Inceputul petrecerii pentru public este la 10 ore a. m. Taxa de intrare pentru o persoană 40 cr. Suprasolvirile vor fi achitate atât pe calea publicității, cât și în programa gimnasială de pe anul școlastic curent. — Comitetul aranjator.

Regele Alexandru și espulsarea mamei sale.

Cu privire la atitudinea regelui Alexandru când a audiat, că mamă-sa fu luată din locuința ei și dusă la debarcader; se vorbesc în cercurile ce stau în atingere cu curtea regală următoarele: Luni după amiază, în ziua primă a încercărilor de espulsare, regele a audiat în nemijlocită apropiere a palatului o imputătură. „Ce e, ce se întâmplă afară?“ întrebă regele, d^r i-se răspunde, că numai pompierii fac probe de alarmă. Regele se liniștise în urma acosta, și-și căută de trebă.

Puțin însă după aceea, când adevăratul poporului însuși a condus pe regina îndărăt la locuința ei, strigătele și urările entusiaste de „Jivio!“ au pătruns până la departamentele regelui. Atunci regele, din nou a întrebat impacient de cauza șgomotului de afară, ér majoulul adjutant Mașin îi răspunde:

„Maiestate, chiar acum voescu să depărteze cu forța pe mama Maiestății Vostre.“

Audendă acosta, regele numai decât scose sabia din tecă și cu o putere estra-ordinară o isbi la pământ. Apoi încep să plângă dureros și tare.

Când mai târziu a venit un funcționar înalt de stat să liniștească pe regele, acesta îi duse:

„Tote le știu. Nici un cuvânt mai mult!“ — și se depărta.

Maiorul-adjutant din cauza răspunsului nesocotit ce l'a dat la întrebările de mai sus ale regelui, fu destituit din postul său.

multă ca bărbații; din lipsă de ocupație, ele n'au nimic de cugetat. O națiune la care femeile dau tonul e o națiune vorbitoare.

—x—

Găsesc, că cei mai mulți omeni nu luă pentru de a-și câștiga averi mari, decât pentru ca după ce le-au câștigat să fiă deserați, că nu sunt de nascere ilustră.

—x—

Cardinalul imperial se fi d^ris: „Nu există om, pe care norocul să nu-l viziteze cel puțin odată în viața sa; d^r neaflându-l gata a-l primi, el întră pe poartă și ese pe ferăstră.“

—x—

Rușinarea îi stă bine ori oui, se recere însă a o soi învinge și a nu o perde nici-odată.

—x—

Sunt trei tribunale, cari nu vor fi mai nici-odată de acord: acela al legilor, al onorei și acela al religiei.

—x—

Un lingșitor e un solav, care nu e bun pentru nici un stăpân.

Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului.

Din raportul general al comitetului acestei reuniuni pentru anul 1890 estragem următoarele:

În decursul anului 1890, se d^rice în raport, amă căutat a desvolta din ce în ce mai multă programul activității noastre, croit în anii premergători.

În 26 Ianuarie amă ținut o întrunire agricolă la Gurariului. Ea a fost una din cele mai bine cercetate. Aici a participat agricultorii și economii de vite din comunele Poplaca, Orlat, Săliște etc. Membrul din comitet d-l profesor D. Comșa, a vorbit țăranilor întruniți despre cultivarea și îmbunătățirea fânșelor, cu deosebire a fânșelor dela munte. În deosebi s'a atras atențiunea agricultorilor asupra grapei de liveți.

Avendă în vedere esposițiunea de vite, ce se va arangia la primăvară în comuna Rășinari, presidentul reuniunii a îndemnat locuitorii comunei Gurariului la participare, arătând în special, cari sunt folosele esposiției. Cu această ocaziune a dat și câte-va sfaturi practice, cum trebuie grijite vitele, pentru-ca să potă fi espuse. A îndemnat mai departe pe proprietari, să participe cu vitele lor la t^rgul de vite de prăsilă ce se arangiază de comitatul Sibiu la Sibiu. Discursul ce au urmat între țărani asupra acestor obiecte a fost unele din cele mai instructive.

La 21 Aprilie s'a ținut în comuna Rășinari prima esposițiune de vite de prăsilă împreună cu premii.

Comitetul a luat dispozițiun, ca reușita esposițiunii, cea diatău de felul acesta între țărani noștri, să fiă asigurată. Și așteptările tuturor au fost întrecute mai ales în ceea ce privesc comuna Rășinari. Din această comună au concurat cu vitele lor la esposițiune 27 esponenti cu 42 capete la grupa bovinelor de prăsilă, și la grupa oilor de prăsilă au espus exclusiv locuitorii din această comună. Comuna Gurariului și Orlat s'au mărșinit pe lângă espunerea de câte un taur comună.

Din fondurile noastre mici amă destinat 65 fl. drept premii.

Basați pe această reușită, mai departe pe sprijinul ce sperăm, că ni-se va oferi din partea comisiei economice comitatense, și în fine pe creșterea fondului nostru, nu vom întrelăsa a arangia și pe viitor astfel de esposițiuni, cari singure sunt în stare de a îndemna pe economii noștri a ține vite de un soi mai nobil și a le da îngrijire mai alasă.

Asupra t^rgului de vite de prăsilă din Sibiu, amintit mai sus, comitetul a atras de timpuriu pe cale diaristică atențiunea proprietărilor de vite și a constat un progres în cercetarea lui de către proprietarii de vite români.

Comitatul Sibiului, încă la anul 1888 a pus la dispozițiunea Comitetalui 150 fl. cu scop de a procura mașini agricole. S'a și procurat o mașină de tăiat paie, una de tăiat nap, trei pluguri sistem Sack, patru grape pentru liveți, un oblu de liveți și o trupa de plug. Aceste mașini agricole foarte practice s'au v^rndut la membrii reuniunii pe lângă refundarea speselor proprii, așa că suma de 150 fl. se află erăș restituită în bani gata. S'a luat hotărârea de a se procura din ea, încât va fi posibil în țovărășia cu membri de a reuniunii, nouă mașini.

În scopul răspândirii culturii de trifoi, nap și ierbur de nutreț, comitetul a distribuit în primăvera anului acestuia 276 chlgr. s^rm^rnte de trifoiu 70 chlgr. s^rm^rnte de nap de nutreț și 84 chlgr. s^rm^rnte de ierbur.

Partea cea mai mare din s^rm^rnte s'a procurat pe spesele particularilor; comitatul a pus în mod gratuit la dispozițiunea Reuniunii 45 chlgr. s^rm^rntă de trifoiu, ér fondurile reuniunii au coatribuit cu 20 fl. 83 cr. S^rm^rntele

s'au împărțit între membri și alți locuitori din comunele Săcdate, Lancrăm, Gurariului, Tichindel, Sărata, Noerich, Rășinari, Săliște, Roșia, Sibiu și Cudgir.

Spre a servi cu ore-cari îndreptări la cultivarea trifoiului, comitetul a aflat de bine a provoca pe spesele reuniunii 300 exemplare din broșura d lui *Eugen Brote*, intitulată „Trifoiul“, și a distribui în mod gratuit între membrii reuniunii.

Pentru răspândirea de soiuri bune si folosite de p^rme, membrii au fost împărțiti în mod gratuit cu diferiți sursei de altoi de meri și per, puși la dispozițiunea reuniunii, tot în mod gratuit de membrii comitetului d-nii *Alexandru Lebu și Dem. Comșa*. Ér pentru a servi și pe acest teren cu poveți s'a procurat pe spesele reuniunii broșura „Prăsirea pomilor“, edată de d-l *Dem. Comșa*, și ea a fost distribuită în mod gratuit între membrii.

Tovărășii agricole la indemnul și prin sprijinul reuniunii s'au înființat două: una la Săliște și alta la Lancrăm. Ambele au fost dotate cu ajutorul de 70 fl. și de 40 fl. din fondul economic al comitatului.

Ancheta instituită pentru îmbunătățirea economiilor dela munte, mai ales a economiilor de oi cu lăptării și brânzării în decursul anului trecut s'a mărșinit pe lângă adunarea datelor trebuinciose.

Comitetul a hotărât să traducă pe spesele reuniunii, eventual pe spesele ministerului, broșura consilierului ministerial *Tormay Bela* despre noua lege veterinară.

Numărul membrilor cu finea anului 1890 s'a urcat la 255, un spor de 16 față cu anul anterior.

Aveea totală a reuniunii s'a urcat la suma de 1070 fl. 62 cr. În bugetul pentru anul 1892 se prevede un venit anual de 643 fl. 61 cr. și spese totale de 487 fl.; ar rămâne astfel un prisos bugetar de 156 fl. 61 cr.

DIVERSE.

Bogățiile minerale ale pământului.

Înv^rșatul franceș *Couriot* a adunat datele privitoare la producțiunea minelor de pe întreg rotogolul pământului și a ajuns la rezultatul, că diterritele mine de pe întreg pământul produc la an 9 milioane franci. În această sumă colosală nu ocupă primul loc prețul aurului și al argintului, căci aceste metale scumpe formeză cam numai a 7-a parte din venitele anuale, ce le aduc societății omenesci produsele minerale. Cel mai mare venit îl dau minele de cărbun, cari aduc cam 3½ miliarde la an; al 2-lea loc îl ocupă ferul, care aduc la an mai bine de un miliard și jumătate. Cărbunii aduc un venit de trei-ori așa de mare, ca toate minele de aur și de argint. Cele mai bogate țeri în ce privesc minele de cărbun este Anglia, care are mine de cărbun pe un teritoriu de 33,000 de kilometri pătrați, și Statele unite cu un teritoriu de mine de cărbun de 490,700 kilometri. Aceste două state sunt mai bogate în mine de cărbun, decât toate celelalte state la oaltă luate. După Anglia urm^ră Germania cu 31,000; Rusia cu 28,300; Franța cu 5581 kilometri pătrați; după acosta apoi urm^ră Austro-Ungaria. *Couriot* calculează venitul tuturor minelor de aur în 1888 cu 549.500.000 franci. Cea mai mare producțiune de aur o dau totdeauna: California, Columbia, Statele-unite, Mexico; apoi Brasilia, Venezuela și Argentina; după acestea urm^ră Canada, Australia și India. Fiind-că minele aduc din an în an venite mai mari, se dau mari silințe de-a face lucrarea în mine, cât mai puțin periculoasă. S'au și obținut în direcțiunea acosta rezultate frumoase, căci pe când d. es. în Franța în 1864 totă la un câș-

tig de 60.444 tone de cărbun se putea calcula m^rtea unui muncitor, pe atunci în 1888 abia câștigarea a 122,000 de tone a constat vi^rta unui om.

Curtoasi fatală. Unchiul: „D^r, Stefane, pentru prima dată te vizitez aici și deja în toate restaurațiunile mă salută atât de amical!“ — Nepotul (care mă găiase pe creditorii săi, cu aceea, că le spuse, că unchiul său va sosi în cur^rndu:) „Da, iubite unchiule, nici nu-ți poți închipui, câtă ești deja de populară aici!“

Cadrelor armatei franceze. Armata franceză are în timpul de față următorii oficeri: Infanteria 192 coloneli, 199 locotenenti-coloneli, 1052 comandanți de batalion, 4135 căpitani, 3646 locotenenti și 2776 sublocotenenti; cavaleria 85 coloneli, 87 locotenenti-coloneli, 292 comandanți de escadron, 1042 căpitani, 1092 locotenenti și 997 sublocotenenti; artileria 77 coloneli, 96 locotenenti-coloneli, 357 comandanți de escadron, 1468 căpitani, 194 locotenenti și 397 sublocotenenti; Geniu 370 coloneli, 37 locotenenti-coloneli, 147 șefi de batalion, 492 căpitani, 180 locotenenti și 75 sublocotenenti; tren 4 locotenenti-coloneli, 20 comandanți de escadron, 162 căpitani, 100 locotenenti și 69 sublocotenenti. Afară de aceștia adjutanți sunt 4955 oficeri și acei cari au rang de oficer.

Memoria miraculoasă. *Narayan Martand Sukhatma* e numele unui brahman, care în zilele acestea a dat probe despre memoria sa și despre dibăcia sa de a calcula în cap. Omul acesta e trecut de 67 de ani. Stăndu la mesă j^roc șach, la care de obicei câștigă, în timpul acela j^roc cari cu un altul, esplică tot în timpul acela unui alt treilea diferite frase din limba sanscrită, numă rădoarele de grău, pe cari un alt patrula le aruncă asupra lui, scote în cap rădoarele cubice a unui număr cu trei cifre, ridică un număr de 2 cifre la potența a patra, multiplică un număr de 13 cifre cu unul de 10 cifre și rezolvă o equațiune de gradul înteu cu 2 necunoscute. Aceste 8 operațiuni le făcea el în același timp. Afară de acosta e în stare, să rezolve în 5 minute probleme aritmetice, pe cari alții abia le pot rezolvă în 5 ore. Arareori făcea vre-o greșală. Guvernorul din Bombay i-a dat despre acestea un atestat.

Hipnotismul în cafenele. Autoritatea administrativă din Paris a oprit ori-ce experiență de magnetism și de hipnotism prin cafenele și localități publice. Măsura acosta se impunea. La început ședințe de prestidigitatiune și de fisică amuzantă erau des date în număröse cafenele, debite de vinuri și liquoruri de cătră modeștii discipuli ai lui *Robert Houdin*. Le trebuia numai autorisarea comisariului de poliție, pe care o căpătau ușor. De când fenomenele hipnotismului și ale sugestiunii sunt la modă, multe abuzuri s'au făcut. Ca să-și îmbogățesoă programul, unul din acești fiziciani ambulanti luaseră obiceiul să-și regaleze publicul cu „producțiuni“ așa dișe sciințifice procedând, dișeau ei, din experiențele făcute la *Salpêtriere* decât doctorul *Charcot* și alți miniștri ai sciinței. De multe ori „mediul“ băieți său fete, care se supuneau bucuros la experiențele hipnotisatorilor neesprimentati cădeau victime indispozițiunilor mai multă său mai puțin grave, turburărilor nervöse etc. Casurile acestea supărătoare înmulțindu-se, autoritatea s'a v^rștat silită a lua măsuri aspre în contra acestor șarlatani.

Ultimă. Florica: Mamă, d-l *Dragulescu* m'a rugat ieri să-i dau poza mea. Permiți-mi să-i dau? — Ma ma: Nu, Florică, asta nu-i cu cale; cel puțin eu nu ar trebui să o știu.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșanu.**
Redactor responsabil interimar: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

din 21 Maiu a. c. 1891

Table of exchange rates for various commodities like gold, silver, and bonds from Vienna.

Table of exchange rates for gold, silver, and various currencies like the Austro-Hungarian and German marks.

AGENTI advertisement for Adler & Co. in Budapest, offering exchange services.

De inchiriatu.

596,3-1

- List of three properties for rent: 1) Podurile Fabricii de ulei din Blumena No. 199, 2) O locuinta in Maerulu din Blumena No. 199, 3) Pivnitele din edificiul gimnasiului.

Informațiune se da in edificiul gimnasiului predisu.

Braşov, 26 Aprilie 1891.

ABONAMENTE la "GAZETA TRANSILVANIEI"

Preţul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Table showing subscription rates for Austro-Hungary: 3 fl. for 3 months, 6 fl. for 6 months, 12 fl. for 1 year.

Pentru România şi străinătate:

Table showing subscription rates for Romania and abroad: 10 fr. for 3 months, 20 fr. for 6 months, 40 fr. for 1 year.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Table showing subscription rates for Sunday issues in Austro-Hungary: 2 fl. for 1 year, 1 fl. for 6 months, 50 cr. for 3 months.

Pentru România şi străinătate:

Table showing subscription rates for Sunday issues in Romania and abroad: 8 franci for 1 year, 4 franci for 6 months, 2 franci for 3 months.

Abonamentele se fac mai uşor şi mai repede prin mandate poştale.

Domnii, cari se voru abona din nou, se binevoiescă a scrie adresa lămurită şi a arăta şi poşta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei.”

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilu din 1 Octomvre 1890.

Large railway schedule table with columns for routes (Budapesta-Predealu, etc.), train types, and departure/arrival times.